

Bijeenkomst 2: beginsituatie bepalen en leerroute kiezen (werkgroep)

Passende perspectieven – rekenen			
Bijeenkomst 2 Beginsituatie bepalen / Leerlingen plaatsen	In kaart brengen van de beginsituatie van de leerlingen & het plaatsen van leerlingen in een leerroute	Rekenwerkgroep 120 min	Begin of half september
Materialen: <ul style="list-style-type: none">• Wegwijzer, doelenlijsten, leerroutes op A3 formaat + toelichting• Bijlagen: 2.1, 2.2A en 2.2B, 2.3A t/m 2.3C, 3.5C• Van de eigen groep: Groepsoverzicht, toetsgegevens (Methodegebonden/Cito LOVS), ontwikkelingsperspectieven			

Samenvatting

In de vorige (team) bijeenkomst heeft de school gekozen voor de invoering van Passende perspectieven – rekenen. In aansluiting daarop heeft, voorafgaand aan deze eerste bijeenkomst met de rekenwerkgroep een intakegesprek plaatsgevonden tussen management en externe begeleider. In deze bijeenkomst gaat het om het in kaart brengen van de beginsituatie van de leerlingen en het plaatsen van de leerlingen in een leerroute. De externe begeleider, de interne projectcoördinator en de betrokken leerkrachten besluiten gezamenlijk in welke leerroute de leerlingen die naar verwachting referentieniveau 1F niet zullen halen, geplaatst kunnen worden. Ze maken daarbij gebruik van de gegevens uit het ontwikkelingsperspectief.

Doelstelling

- in kaart brengen van de beginsituatie (onderwijsbehoefte) van de leerlingen;
- plaatsen van de leerlingen in een leerroute.

Vorbereiding

- De interne projectcoördinator bereidt de bijeenkomst voor door informatie te verzamelen over leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften op het gebied van rekenen. Van belang zijn gegevens uit het ontwikkelingsperspectief, zoals toetsgegevens, observatiegegevens, bevorderende/belemmerende factoren en onderzoeksverslagen.
- De intern projectcoördinator maakt, in overleg met de externe begeleider, een voorstel voor plaatsing van leerlingen in leerroutes.
- De externe begeleider maakt, in overleg met de interne projectcoördinator, een programma voor ongeveer 120 minuten.
- De externe begeleider en de interne projectcoördinator maken vooraf een taakverdeling. De interne projectcoördinator is meestal voorzitter en samenroeper van de werkgroep. Hij/zij bewaakt het proces en zorgt voor verslaglegging. De externe begeleider is nodig voor de inhoudelijke matching van groepsplannen, leerroutes en doelen.

Na de bijeenkomst

Na deze bijeenkomst is het voor de leerkrachten van de werkgroep helder welke leerlingen in hun groep komend half jaar zijn ingedeeld in leerroute 1, 2 en/of 3.

Inhoud

Bijeenkomst 2: Beginsituatie vaststellen en leerlingen in een leerroute plaatsen	
1. Rekenstart: Op de zeepkist! (optioneel)	<ul style="list-style-type: none">• Passende perspectieven – rekenen, wegwijzer• Bijlage 2.0, rekenstart• Bijlage 2.1, dia 4• Bijlage 2.2A en 2.2.B
2. Werken als rekenwerkgroep: voorwaarden	<ul style="list-style-type: none">• Bijlage 2.1, dia 5 t/m 10
3. De beginsituatie bepalen	<ul style="list-style-type: none">• Bijlage 2.1, dia 11 t/m 16• Bijlage 2.3A t/m 2.3C• Groepsoverzicht van de eigen groep
4. Leerroute kiezen	<ul style="list-style-type: none">• Bijlage 2.1, dia 17 t/m 22• Bijlage 3.5C• Leerroutes op A3 formaat
5. Vragen, reacties en afspraken (dia 29).	<ul style="list-style-type: none">• Bijlage 2.1, dia 23

In de PowerPoint (bijlage 2.1) zijn in de notitieruimte bij elke dia aandachtspunten voor begeleiders opgenomen. Hieronder volgt alleen een nadere toelichting op onderdeel 3, 4 en 5.

Onderdeel 3: Bepalen van de beginsituatie: welke gegevens zijn er per groep en per leerling? (bijlage 2.3A t/m 2.3C)

Deze bijeenkomst beantwoordt de vraag welke leerlingen voor welke leerroute van Passende perspectieven – rekenen in aanmerking komen.. Om daar iets over te kunnen zeggen is een totaalbeeld van het rekenniveau van de groep nodig. Van het groepsoverzicht, met daarin gegevens op het gebied van rekenen van alle leerlingen uit de groep, zoomen we in naar het ontwikkelingsperspectief voor leerlingen die voor een leerroute in aanmerking komen.

Groepsoverzicht

In het kader van handelingsgericht werken verzamelen leerkrachten gegevens over alle leerlingen in hun groep. Verzamelde gegevens worden meestal geordend en vastgelegd in groepsoverzichten. Het groepsoverzicht is daarmee een soort database voor het rekenaanbod in het hele schooljaar. In het groepsoverzicht staan meestal de volgende gegevens:

- score op Cito toetsen rekenen-wiskunde (vaardigheidsniveau);
- score op methodegebonden rekentoetsen;
- didactische leeftijd (DL) en didactische leeftijdsequivalent (DLE) van de leerling.

Opdracht

Bekijk het groepsoverzicht van je groep:

- Welk beeld krijg je op basis van de gegevens van de hele groep?
- Welk beeld krijg je van individuele leerlingen?
- Kleur de leerlingen die opvallen door tegenvallende rekenprestaties rood.
- Kleur de leerlingen waarover je twijfelt oranje.
- Kleur de leerlingen bij wie de rekenontwikkeling naar wens verloopt maar wel vertraagd is groen.
- Kleur de leerlingen bij wie de rekenontwikkeling goed verloopt blauw.

Ontwikkelingsperspectief (OPP)

Voor leerlingen die keer op keer uitvallen op het gebied van rekenen voldoet het aanbod blijkbaar niet, is de aanpak niet efficiënt of onvoldoende op de onderwijsbehoeftes van de leerling afgestemd. In het sbo heeft vaak een groot deel of de hele groep een vertraagde ontwikkeling (de 'groene' leerlingen). Daarnaast zijn er leerlingen die naast de vertraging nog extra - meer of minder ernstige - problemen met rekenen hebben (oranje en rood). Tot slot zijn er leerlingen bij wie zich geen problemen voordoen (de blauwe groep).

Om de beginsituatie van de leerling zo concreet mogelijk in beeld te krijgen gaan we nu een stap verder dan het groepsoverzicht. De leerkrachten van de rekenwerkgroep verzamelen, naast de informatie uit toetsen en het leerlingvolgsysteem, ook andere relevante gegevens over de leerling. Denk bijvoorbeeld aan gegevens uit observatie- of gespreksverslagen. Meestal zijn deze gegevens al bekend, omdat het hier leerlingen betreft voor wie een ontwikkelingsperspectief moet worden opgesteld (zie bijlage 2.3B en 2.3C: brochures over ontwikkelingsperspectief in SO en SBO respectievelijk PO, 2013). We bekijken een voorbeeld van een ontwikkelingsperspectief, zoals dat op een sbo-school gebruikt wordt.

Opdracht

Bekijk het voorbeeld van een ontwikkelingsperspectief (OPP) in bijlage 2.3A.

- Welke informatie bevat dit OPP?
- Welke informatie zou het moeten bevatten? (Gebruik hiervoor de eigen voorbeelden in school en de richtlijnen van de Inspectie van het Onderwijs.)

Aandachtspunten tijdens de nabespreking:

- Scholen hanteren verschillende versies van een OPP. Besteed aandacht aan welke gegevens in elk geval in een OPP moeten staan en welke richtlijn de Inspectie van het Onderwijs hiervoor hanteert (zie brochure SO en SBO respectievelijk PO in bijlage 2.3B en 2.3C).
- In een OPP kan sterk de nadruk gelegd worden op vaardigheidsscores en te verwachten leerrendement. Zo ontstaat een resultaatgericht beeld van een leerling. De zin 'Eindniveau groep 8 wordt losgelaten als streefniveau – eindniveau wordt naar verwachting groep 5'? (onderaan p.1 in het OPP) sluit niet aan bij de visie van Passende perspectieven. Bespreek dit met de werkgroep.
- Besteed ook aandacht aan visie-vorming: Willen we het als school zo, of vinden we ook andere informatie van belang? Wat moet er minimaal in onze OPP's staan?

De volgende gegevens zijn relevant voor een OPP:

- niet cognitieve persoonlijkheidskenmerken (bv werkhouding, concentratie);
- cognitieve mogelijkheden van de leerling (IQ);
- bevorderende en belemmerende factoren;
- niveau van instructie (handelingsniveau: formeel/informeel etc.);
- resterende hoeveelheid tijd op S(B)O;
- verwachte uitstroombestemming.

Opdracht

Bekijk nu de eigen OPP's. Welke van de hierboven genoemde gegevens staan er in?

Onderdeel 4: Leerroute kiezen

We gaan de verzamelde gegevens en de overzichten op A3 formaat van 'Passende perspectieven – rekenen' nu gebruiken om de rekenbehoeften van leerlingen scherper in beeld te krijgen en een leerroute te kiezen.

Leerroutes op A3 formaat

De leerroutes op A3 formaat van 'Passende perspectieven – rekenen' geven een mooi overzicht van doelen en leerlijnen in het basisonderwijs en de eerste twee leerjaren van het voortgezet onderwijs.

Van boven naar beneden zijn alle rekendomeinen tegelijkertijd in beeld gebracht. Zo ontstaat een beeld van doelen uit alle domeinen die ongeveer tegelijkertijd in een leerroute aan bod komen. Van links naar ontstaat bovendien een beeld van de rekenontwikkeling in de opeenvolgende jaren.

Opdracht: indeling van leerlingen in leerroutes

Neem leerroute 1, 2 en 3 van 'Passende perspectieven – rekenen' en leg ze onder elkaar:

- Wat zijn verschillen tussen de leerroutes?
- Vergelijk de leerroutes met de bekeken OPP's.
In welke mate past de inhoud van de drie leerroutes bij de leerlingen uit je groep? Voor welke leerroute komen de leerlingen in aanmerking?

Geef in het groepsoverzicht met 1, 2 of 3 aan in welke route je de individuele leerling zou plaatsen.

Aandachtspunten voor de nabespreking:

- Verschillen tussen de leerroutes zijn bijvoorbeeld:
 - Temporisering: route 1 gaat sneller dan route 2 en 3, leerlingen in route 2 krijgen meer tijd voor minder doelen, in route 3 zijn bovendien doelen weggelaten;
 - Al dan niet komen tot memoriseren van bewerkingen;
 - Een doel beheersen op een ander handelingsniveau of met de rekenmachine, ...
- Globaal zou je kunnen zeggen dat de groene leerlingen uit het groepsoverzicht leerroute 1 aangeboden krijgen, de oranje leerlingen krijgen route 2 en de rode route 3. De blauwe leerlingen volgen de reguliere rekenmethode.
- Leg bij het maken van de keuze voor een leerroute de lat zo hoog mogelijk. Dus, bij twijfel over bijvoorbeeld route 1 of 2, kies dan voor route 1.
- Leerlingen in leerroutes plaatsen doe je als leerkracht niet alleen! Samen met de interne projectcoördinator (internbegeleider, rekencoördinator) bespreek je wie er in welke leerroutes zou passen en waarom.
Check of de inschatting van de leerkracht overeenkomt met het voorstel dat vooraf door de interne projectcoördinator en de externe begeleider is gedaan.

Resultaat van deze bijeenkomst is een groepsoverzicht dat aangeeft welke leerlingen voor een leerroute in aanmerking komen en om welke route het gaat.

Onderdeel 5: Vragen, reacties en afspraken

- Ter voorbereiding op bijeenkomst 3 bekijken de deelnemers van de werkgroep de overzichten van de leerroutes nog eens. In de leerroutes is af te lezen welke rekenonderdelen per domein aan de orde moeten komen (zie ook Toelichting op de Overzichten van leerroutes, p.11-14).

Tussentijdse opdracht

- Kies een rekenonderdeel waar jouw basisgroep instructie in krijgt. Hoe krijgt dat onderdeel vorm in leerroute 1?
- Vergelijk wanneer en hoe dit rekenonderdeel in leerroute 2 en 3 aan de orde komt.

Het invullen van rekendoelen in het groepsplan kan helpen om de rekenonderdelen per leerroute scherper in beeld te krijgen. Hierbij kan ook gebruik gemaakt worden van het lege lesblokplan (bijlage 2.4). Het lesblokplan kan per leerroute voor de eigen groep ingevuld worden en als bijlage van het groepsplan bijgevoegd worden. In bijeenkomst 3 is de stap naar het kiezen en vastleggen van doelen en de koppeling aan rekenlessen in de op school gebruikte methode (bijeenkomst 4) dan sneller te maken.

Tussentijdse opdracht

Werk je eigen groepsplan uit. Gebruik eventueel het lege lesblokplan (bijlage 3.5C)
Geef voor de basisgroep, de subgroepen en de individuele leerling aan:

- wie welke leerroute volgt;
- welke rekendomeinen daarin centraal staan;
- welke rekendoelen je aan de orde zou stellen.

Neem de volgende bijeenkomst het bijgestelde groepsplan mee!

- Het is aan te bevelen om de bijeenkomsten 3 en 4 binnen twee weken na bijeenkomst 2 in te plannen. Inhoudelijk hebben deze drie bijeenkomsten namelijk veel met elkaar te maken.
- De externe begeleider maakt een verslag met afspraken en actiepunten van deze bijeenkomst. De interne projectcoördinator vult het verslag zo nodig aan.
- De externe begeleider en de interne projectcoördinator evalueren de bijeenkomst en maken afspraken over de planning en invulling van bijeenkomst 3.

Bijlage 2.0: Rekenstart

rekenen

slo

nationaal
expertisecentrum
leerplan-
ontwikkeling

Bijlage 2.0: Rekenstart, Op de zeepkist

In de teambijeenkomst is de wegwijzer aan de orde geweest (bijlage 1.6 Practicum: circuit met producten uit Passende perspectieven - rekenen). De leerkrachten van de werkgroep hebben de materialen van Passende perspectieven – rekenen voor de zomervakantie gekregen. We besteden nu aandacht aan Hoofdstuk 3 uit de Wegwijzer. Hierin worden de domeinen en leermomenten van het referentiekader rekenen op hoofdlijnen geschetst.

In hoofdstuk 3 van de wegwijzer worden uitspraken gedaan over accenten die je als leerkracht zou moeten leggen in het rekenonderwijs. Deze uitspraken zijn aangevuld en in tien stellingen omgezet (bijlage 2.2A).

Werkvorm: Op de zeepkist!

Ieder kiest een stelling en noteert in kernwoorden wat dit betekent voor rekenen en het rekenonderwijs. Doen we dit al of zou er iets moeten veranderen? Zo ja, wat?

Ieder krijgt vervolgens drie minuten spreektijd om 'op de zeepkist' zijn/haar stelling te verdedigen.

In de nabespreking kan gebruik gemaakt worden van de Kwaliteitskaart 'Durf te kiezen in rekendoelen' (bijlage 2.2B). De tips 13, 18 en 19 zijn goed te verbinden met de stellingen en maken de visie van Passende perspectieven – rekenen concreet.

Bijlage 2.1: PowerPoint- presentatie

rekenen

slo

nationaal
expertisecentrum
leerplan-
ontwikkeling

Passende perspectieven

PowerPoint Rekenen Bijeenkomst 2: leerlingen plaatsen in leerroutes

slo

Overzicht bijeenkomsten

Bijeenkomst 1	Visie en uitgangspunten
Bijeenkomst 2	Beginsituatie bepalen en leerling plaatsen in een leerroute (werkgroep)
Bijeenkomst 3	Doelen selecteren en vastleggen
Bijeenkomst 4	Formuleren van onderwijsaanbod
Bijeenkomst 5	Uitvoeren en evalueren van onderwijsaanbod
Bijeenkomst 6	Evalueren op leerlingniveau
Bijeenkomst 7	Evalueren op schoolniveau

Inhoud bijeenkomst 2

1. Optioneel: startopdracht: Op de zeepkist!
(dia 4, bijlage 2.1A en 2.1.B)
2. Werken als werkgroep: voorwaarden
(dia 5 t/m 10)
3. Beginsituatie bepalen
(dia 11 t/m 16, bijlage 2.2A t/m 2.2C)
4. Van rekenbehoeften naar leerroutes (bijlage 2.0, dia 17 t/m 22)
5. Vragen, reacties en afspraken (dia 23)

slo

Startopdracht: Op de zeepkist!

slo

Gebruik hier de bijlagen 1.1A (10 stellingen op basis van Wegwijzer Passende Perspectieven, Hoofdstuk 3) en 1.1B (Kwaliteitskaart Durf te kiezen...)

Werken als werkgroep

Voorwaarden en keuzes

slo

Voor wie is Passende Perspectieven bedoeld?

Voor leerlingen die niveau 1F niet gaan halen op 12-jarige leeftijd.

Doel van Passende Perspectieven voor Rekenen:
Leerlingen zo ver mogelijk op weg helpen met 1F als richtlijn

Leerlingen met een zml of zml-mg indicatie zijn uitgezonderd

Doelgroepen en leerroutes

Rekening houdend met:

- cognitieve capaciteiten en/of specifieke beperkingen
- doorstroom vervolgonderwijs (uitstroombestemming/ontwikkelingsperspectief)
- bandbreedte

Groep 1 **Leerroute 1 (vmbo-tl/gl en hoger)**

Groep 2 } **Leerroute 2 (vmbo bb/kb)**
} **Leerroute 3 (PrO en VSO arbeid)**

Leerlingen zitten in alle vormen van primair onderwijs, dus zowel regulier als, speciaal (basis) onderwijs.

slo

Leerroute 1:

Leerlingen met *voldoende cognitieve capaciteiten* met een specifieke beperking die in staat worden geacht met extra (didactische) inspanningen/aanpassingen/hulpmiddelen minimaal 1F te halen.

Leerroute 2:

Leerlingen met minder cognitieve capaciteiten die 1F nog niet halen, maar die in staat worden geacht met extra (didactische) inspanningen/aanpassingen/hulpmiddelen 1F alsnog te halen.

Leerroute 3:

Leerlingen met minder cognitieve capaciteiten die 1F nog niet halen, maar die in staat worden geacht met extra (didactische) inspanningen/aanpassingen/hulpmiddelen verder te komen dan nu het geval is.

Een voorbeeld... uitstroom

Voor SBO 'Aan de Basis' was het uitstroomperspectief vorig schooljaar (juli):

- 24% vmbo-k of b
 - 55% vmbo-k of b met lwo
 - 21% praktijkonderwijs
-
- Hoe zag het uitstroomperspectief op jullie school er het afgelopen jaar uit?
 - Wat is de verwachting voor het komend jaar?

slo

Een voorbeeld: Rekenlestijd

Een belangrijke voorwaarde voor de kwaliteit van rekenonderwijs is de hoeveelheid rekenlestijd

Een voorbeeld van de rekenlestijden in SBO 'Aan de Basis':

- 2,5 uur per week in de groepen 1 en 2
- 6 uur per week in de groepen 3 en 4
- 5 uur per week in de groepen 5, 6, 7 en 8

Hoeveel tijd staat er in jullie school voor rekenen gepland?

slo

Voldoende tijd inroosteren voor een vak is een noodzakelijke, maar onvoldoende voorwaarde voor de kwaliteit van het rekenonderwijs.

Als er voldoende tijd is gepland, komt natuurlijk de vraag of die rekenlestijd ook effectief en doelgericht besteed wordt. Hoe wordt de rekenles ingevuld is ook de centrale vraag als we met de leerroutes aan de slag gaan.

Keuzes van de werkgroep...

Als werkgroep gaan we komend jaar aan de slag met de leerroutes.

Werken met leerroutes betekent dat we selecteren in doelen en rekeninhouden... (Minder maar beter!)

Hoe gaan we als werkgroep om met:

- de methode?
- het handelingsgericht werken?
- het leerlingvolgsysteem?

En: Wat communiceren we naar het team?

10

slo

Er zijn afspraken nodig over het omgaan met de methode:

De methode dag-voor-dag volgen is niet mogelijk als je keuzes maakt in de doelen/leerroutes.

Dan is de vraag wel: Laten we de methode helemaal los of blijft de methode de bron/richtlijn de rekenlessen?

Er zijn afspraken nodig over HGW:

- Groepsoverzichten per half jaar of per jaar?
 - Groepsplannen per half jaar of per periode (8-10 weken)
 - Lesblokplannen (bijvoorbeeld 4-5 weken in Wereld in Getallen)
- Voorkeur: Groepsoverzicht per half jaar, groepsplan 4 x per jaar (8-10 weken), lesblokplan (afhankelijk van methode, zie artikel Dolf Janson, Differentiatie vraagt...)

Afspraken over toetsing:

Blijven we de Citotoetsen gebruiken? Dan wel: categorie-analyse

Blijven we de methodetoetsen gebruiken? Dan wel: kijken welke onderdelen aan de orde komen in de leerroutes.

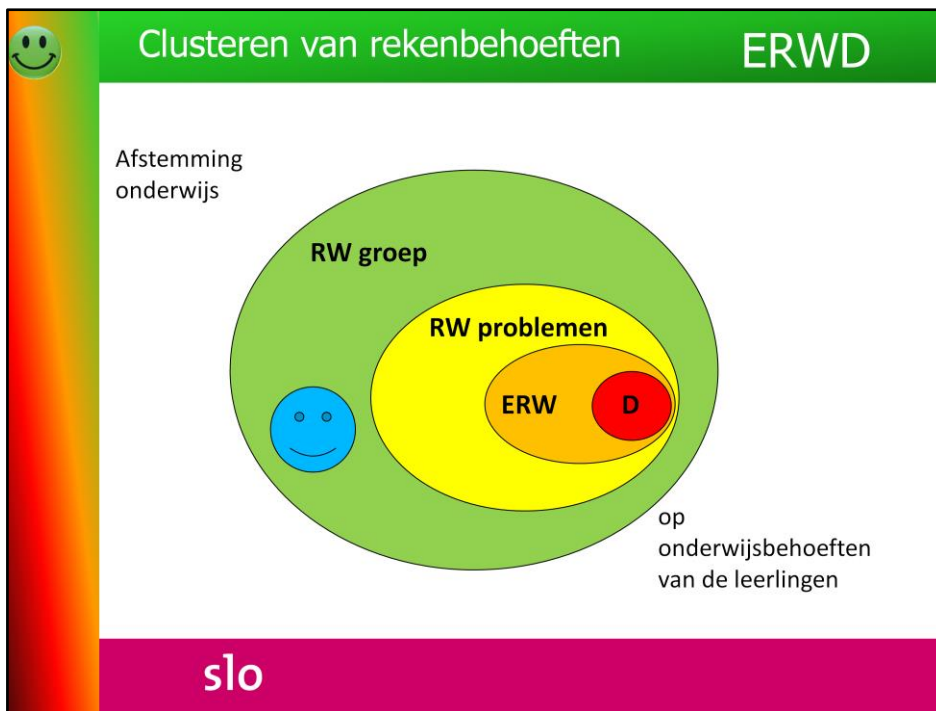
Van belang is ook dat de afspraken van de werkgroep vastgelegd worden door de

interne projectleider en dat zij die afspraken ook communiceert met het MT en de overige teamleden.

Beginsituatie bepalen

- Groepsoverzicht: rekenprestaties hele groep
- Ontwikkelingsperspectief: leerlingen die uitvallen
- Onderwijsbehoeftes vaststellen

slo

Klopt het dat ik nu in mijn groep rekenvragen heb geclusterd?

RW groep (groen) = basisstof uit reken-wiskundemethode, basisinstructie, klassikaal, vaak leerroute 1 of 2

RW (geel), ERW (oranje) = subgroepen, verlengde instructie

RW is minder ernstig dan ERW, ERW meer structureel.

Subgroep 1 (RW, vb leerroute 2, nu verwerkingsniveau) en Subgroep 2 (ERW, leerroute 3, instructie en verwerkingsniveau)

Blauw= betere leerling, kan een subgroep zijn, gevorderde instructie, vaak leerroute 1.

Rood = individuele RT voor rekenstoornis/dyscalculie, leerroute 3 + maatwerk/speciaal rekenen

Denk aan de leerlingen en plaats de namen eens in dit schema (even los van alle toetsgegevens en registraties)...

Wie plaats je waar en waarom?

Groepsoverzicht

Bekijk het groepsoverzicht van je groep.

- Welk beeld krijg je op basis van de gegevens van de hele groep?
- Welk beeld krijg je van individuele leerlingen?
- Kleur de leerlingen die opvallen door tegenvallende rekenprestaties rood.
- Kleur de leerlingen waarover je twijfelt oranje.
- Kleur de leerlingen die zich naar verwachting ontwikkelen (kan vertraagd zijn) groen
- Kleur de leerlingen die zich goed ontwikkelen blauw

slo

Ontwikkelingsperspectief (OPP)

SBO 'Aan de Basis' heeft voor alle 125 (!) leerlingen een ontwikkelingsperspectief opgesteld.

- Hoe gaat jullie school om met OPP's?
- Wat is het beleid / de richtlijn?

slo

Opdracht: voorbeeld van een OPP

Bekijk in tweetallen het voorbeeld van een ontwikkelingsperspectief

- Welke informatie bevat dit OPP?
- Welke informatie zou het moeten bevatten? (eigen voorbeelden in school)

slo

Wat is de school gewend en welke afspraken zijn mogelijk en wenselijk om als werkgroep aan de slag te gaan en om aan het eind van het schooljaar het effect van de leerroutes te kunnen evalueren?

Eigen OPP's bekijken

Pak de OPP's van de oranje en rood gekleurde leerlingen uit het groepsoverzicht.

Wat weten we over:

- Scores op Citotoetsen (vaardigheidsniveau)
- Scores op methode gebonden toetsen
- Cognitieve mogelijkheden (IQ)
- Werkhouding/taakgerichtheid
- Bevorderende/belemmerende factoren
- Te verwachten uitstroombestemming
- Resterende tijd op deze school
- Instructieniveau

16

slo

Welke informatie is beschikbaar en wat moeten we nog aanvullen per groep/leerling.

Deze informatie zou samengevat in het groepsoverzicht moeten staan... klopt dat voor jullie school?

Van rekenbehoeften naar leerroutes

Toelichting leerroutes

Opdracht: Vergelijking van leerroutes

Voorbeeld: Koppeling aan rekenbehoeften

slo

18

slo

Hoe lees je dit?

Eerst toelichting van de kleuren/lijnen/onderdelen

Dan een opdracht:

- Neem het voorbeeld van vermenigvuldigen in de leerlijnen...
- Welke verschillen zie je als je dit onderdeel vergelijkt in leerroute 1, 2 en 3?
- Wat betekenen die verschillen voor je rekenonderwijs? Wat doe je wel /niet en op welk handelingsniveau?

Toelichting leerroutes

- Domeinen: elk eigen kleur
- Doelen in balkjes
- Wanneer starten...
- Welke doelen samen
- Intensiteit
- Meerdere kleuren
- Dwarsdoorsnede (verticaal)
- RM in leerroute 3 vanaf groep 5
- RM als controle/uitrekenmiddel

19

slo

Domeinen:

Paars = getallen, groen = verhoudingen, oranje = meten, blauw = meetkunde, geel = verbanden

Doelen in balkjes: vb getalbegrip 10, optellen en aftrekken 10 en optellen en aftrekken 20 na elkaar in tijd

RM = rekenmachine, in rekenmethode vanaf groep 6, in Passende perspectieven eerder, in leerroute 3.

Wel onderscheid RM als controlemiddel / uitrekenmiddel.

Opdracht: indeling van leerlingen in routes

Neem leerroute 1, 2 en 3 van Passende perspectieven en leg ze onder elkaar:

- Wat zijn verschillen tussen de leerroutes?
- Vergelijk de leerroutes met de bekeken OPP's.
Wat zijn je eerste gedachten over de indeling van je groep?
- Voor welke leerroute komen de leerlingen in aanmerking?

Geef in het groepsoverzicht met 1, 2 of 3 aan in welke route je de leerling zou plaatsen.

slo

Tussentijdse opdracht: leerroutes nogmaals bekijken

In de leerroutes is af te lezen welke rekenonderdelen per domein en door de jaren heen aan de orde moeten komen.

- Kies een rekenonderdeel waar jouw basisgroep ook instructie in krijgt. Hoe zit dat rekenonderdeel in route 1?
- Vergelijk eens wanneer en hoe dit rekenonderdeel in leerroute 2 en 3 aan de orde komt.

slo

Tussentijdse opdracht: koppeling groepsplan aan leerroutes

Werk je eigen groepsplan uit.

Gebruik eventueel het lege lesblokplan (bijlage 2.3)

Geef voor de basisgroep, de subgroepen en de individuele leerling aan:

- Wie welke leerroute volgt
- Welk rekendomein daarin centraal staat
- Welke rekendoelen je aan de orde zou stellen

Volgende bijeenkomst: groepsplan meenemen!

slo

Vragen, reacties en afspraken

Bijlage 2.2A: Wegwijzer stellingen

rekenen

slo

nationaal
expertisecentrum
leerplan-
ontwikkeling

Bijlage 2.2A. Startopdracht: Op de zeepkist!

Bron: Passende Perspectieven – rekenen, Wegwijzer. Hoofdstuk 3: Domeinen in het referentiekader rekenen

Stellingen:

1. Help de leerlingen een netwerk van betekenisvolle getallen op te bouwen
2. Focus op de rijgstrategie
3. Een tafeldiploma past niet in de visie van Passende Perspectieven.
4. Investeer in de begripsvorming van breuken en in de ontwikkeling van breukentaal
5. Geld is een krachtige context voor kommagetallen.
6. Meten is meer dan het kennen van het metriek stelsel
7. Meten moet je doen!
8. Meetcontexten dragen bij aan getalbegrip
9. Tabellen kunnen lezen en interpreteren bevordert inzicht en is toepassingsgericht en is daarom belangrijk.
10. Stimuleer het ruimtelijk inzicht, dan is de stap van concreet handelen naar voorstellen makkelijker

Bijlage 2.2B: Kwaliteitskaart: Durf te kiezen in doelen voor zwakke rekenaars

rekenen

Download

http://www.schoolaanzet.nl/uploads/tx_sazcontent/Kwaliteitskaart_Durf_te_kiezen_in_doelen_voor_zwakke_rekenaars_01.pdf

slo

nationaal
expertisecentrum
leerplan-
ontwikkeling

Bijlage 2.3A: Voorbeeld ontwikkelingsperspectief

rekenen

slo

nationaal
expertisecentrum
leerplan-
ontwikkeling

Bijlage 2.3A: Voorbeeld van een ontwikkelingsperspectief

ONTWIKKELINGSPERSPECTIEF [OPP]		
Leerling	Nicky	
Geboortedatum	16-03-2001	
Groep	6	DL 33 Aantal DLE (gewenste situatie): 35
Leraar	Y	
Schoolloopbaan	0,1,2,3,4,5,6	
Reden kleuterverlenging Reden doublure(s)		
HP's per groep [geschiedenis]	Groep 1 Groep 2 Groep 3 Groep 4 Groep 5 Groep 6	1x HP : tutoring piramide 2x HP : tutoring taal en ordenen 3x HP: lezen (zie leesdossier) 2x HP: lezen (zie leesdossier) 2x HP: rekenen bij Hans (RT) 2x HP: rekenen in maatschrift Nicky rekt mee met groep 5
Bevorderende factoren	Een lief en coöperatief meisje, makkelijk in contact Gaait met plezier naar school	
Belemmerende factoren	Beperkt inzicht Onzeker Zwakke concentratie Ze kan geen twee dingen tegelijk Weinig intrinsieke motivatie voor leren	
Talenten	Lief en behulpzaam Creatief en sociaal	
Interesses	Buiten spelen	
Aanleiding onderzoek	Met name de ontwikkeling van het leren lezen verliep traag en het rekenen blijft heel traag verlopen. Er werd gedacht aan dyslexie !	
Capaciteitenonderzoek	20-11-2009	XXX
Opmerkingen testuitslag	IQ= 78 (moeilijk lerend niveau) Verbaal IQ : 79 Performale IQ : 82 Uit het onderzoek komt dat N. de cognitieve capaciteiten heeft van een moeilijk lerende leerling. De achterstanden bij lezen en spelling worden hiermee verklaard: een achterblijvende algemene intelligentie. Nicky heeft geen dyslexie.	
OPP (1) bepaald op	1 maart 2011	XXX
OPP (1) besproken op	31 maart 2011	
Conditie		
Eindniveau groep 8 wordt losgelaten als streefniveau – eindniveau wordt naar verwachting groep 5 (eigen leerlijn: BL – RW – SP – TL) OPP voor RW – TL – SP – BL		

N. volgt de 0,75 leerlijn, zie programma leerkracht.

Twee keer per dag 15 minuten extra instructie in de groep door de leerkracht.

Doel: gemiddeld leerrendement van 50 % = 5 DLE per leerjaar voor RW

gemiddeld leerrendement van 40 % = 4 DLE per leerjaar voor TL – SP – BL

Uitstroomniveau Voortgezet Onderwijs: LWOO bij vmbo-Basis

Pedagogische doelen

Verbeteren van het zelfstandig werken

Verbeteren van het werktempo

Didactische doelen

Inzet: rekenen toetsen en oefenen middels het diploma-rekenen (is basisstof automatiseren)

lezen: veel effectieve leestijd bieden .. zie rooster van de klas,

ondersteuning bij estafette-lezen en begrijpend lezen. Oefenen met koorlezen.

Spelling: categorieën oefenen met spellingkaarten tijdens weektaak en/of huiswerk

		Huidig niveau DLE (eind 5)	Huidig niveau Vaardigheidsscore	Uitstroomniveau DLE	Uitstroomniveau Vaardigheidsscore
1	BL	18	-	30 (+ 4 DLE p.j.)	28
2	RW	20 (medio 5)	56,68	38 (+ 5 DLE p.j.)	85,44
3	TL	14	50,3	30(+ 4 DLE p.j.)	78,1
4	SPE	18 (SVS)	120	34 (+ 4 DLE p.j.)	135

Didactische tussendoelen: zie grafiek – zie logboek (groepsplan leraar)

Toets	M3	E3	M4	E4	M5	E5	M6	E6	M7	E7	M8	E8
BL						18	20	21	22	24	28	30
RW					15	20	25	28	30	33	35	38
TL						14	16	18	21	24	27	30
SP						18	24	26	28	30	32	34

Op vaardigheidsscores (V-score)

V-score	M3	E3	M4	E4	M5	E5	M6	E6	M7	E7	M8	E8
BL 2'10							13,6	(19)	21	(24)	27	28
RW					42	55	68	73	75,44	80	82,76+rm	85,44+rm
TL						50,3	56	61,2	66,5	71,5	74,8	78,1
SP						120	123	126	128	130	132	135

PRO = IQ tussen 55 en 80
DLE lager dan 30 bij minimaal 2 van 4 leerdomeinen (TL, SPE, RW, BL) waarvan tenminste 1 bij RW en/of BL

LWOO = IQ tussen 75 en 90
DLE tussen 30 en 45 bij minimaal 2 van 4 leerdomeinen (TL, SPE, RW, BL) waarvan tenminste 1 bij R&W en/of BL

LWOO = IQ tussen 91 en 120
DLE tussen 30 en 45 bij minimaal 2 van 4 leerdomeinen (TL, SPE, RW, BL) waarvan tenminste 1 bij RW en/of BL + SEO-problematiek

VMBO = IQ tussen 91 en 120
DLE minimaal 45 voor tenminste R&W en BL

Handtekening ouders:

Handtekening school:

Bijlage grafieken Dotcomschool vakken BL-TL-RW-SP:

Bijlage 2.3B: Brochure Ontwikkelingsperspectief in het sbo en so

rekenen

Download

http://www.poraad.nl/sites/www.poraad.nl/files/handreiking_ontwikkelingsperspectief_po-raad.pdf

slo

nationaal
expertisecentrum
leerplan-
ontwikkeling

Bijlage 2.3C: Brochure Ontwikkelingsperspectief in het basisonderwijs

rekenen

Download

<http://www.passendonderwijs.nl/wp-content/uploads/2014/04/Ontwikkelingsperspectief-in-het-basisonderwijs.pdf>

slo

nationaal
expertisecentrum
leerplan-
ontwikkeling

Bijlage 2.4: Lesblokplan rekenen (leeg)

rekenen

slo

nationaal
expertisecentrum
leerplan-
ontwikkeling

Bijlage 2.4: leeg lesblokplan

Leer-route >	Rekeninhoud Instructie	Rekeninhoud Instructie	Rekeninhoud Instructie & verwerking	Rekeninhoud Verwerking	Rekeninhoud Verwerking	Rekeninhoud Klassikaal automatiseren
Blok 1/2/3	Doelenlijst: Doel: Welke stap uit de doelenlijst? Welke lessen uit de methode?					
Blok 4/5						
Blok 6/7						
Blok 8/9						
Blok 10/11						
Blok 12/13						
Blok 14/15/16						